У пошані
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ГРУДНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS · JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, DECEMBER 18, 1970 No. 231. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 17 грудня 1970

В АМЕРИЦІ

НОВОВИБРАНИЙ СЕНАТОР ДЖЕЙМС БОКЛІ З НЮ ЙОРКУ заявив був після виборів, що він належить „до штабу Ніксона". Однак, тепер він виявив, що поїде до Вашингтону не лише як льояльний республіканець, а й діяч із власною думкою: Боклі вважає помилковим плян уряду президента Ніксона про зміну в соціяльному забезпеченні та відкидає потребу приділяти великі суми на розвиток суперсонічного транспорту.

НА СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ НАД ВІЛЛЬЯМОМ КЕЛЛІ, ляйтенантом американської армії, обвинуваченим у вбивстві цивільних в селищі Міляй у Південному В'єтнамі, свідок-вояк Чарльз Вест твердив, що командир відділу капітан Ернст Медіна дав наказ вистріляти в тому селищі все, що рухається. Була вістка, що в тому селищі перебували з'єднання В'єтконгу.

ВІД ПОЧАТКУ ЦЬОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ дирекція Ратгерського університету мала понад 100 телефонічних повідомлень про загрозу експльозії бомб або мін під будинками того університету в Ню Бронсвіку, Н. Дж. Вночі з вівтірка на середу невідомий голос повідомив через телефон, що буде зірвано багато дівочих гуртожитків у кемпусі того університету. Поліція негайно евакуювала студенток, але не знайшла ніяких бомб. Ректор університету, в якому працює багато українських професорів, проф. М. Гросс сказав, що нормальна праця студентів і професури спаралізована через постійний страх.

ЧАСТИНИ ПОЛІЦІЇ Й ВІЙСЬКА ПРОДОВЖУЮТЬ розшукувати викраденого 7-го грудня швайцарського амбасадора Бухера в Бразилії. Розшуки зосереджені найбільше в пригороді Ріо де Жанейро, де в джунглях за 20 миль від центру міста є житлові будинки. Терористи були схопили одну жінку й сказали їй, що амбасадор дістав вилив крови в мозку. Жінці вдалося вирватися з рук терористів і передати цю вістку поліції.

ПРОВІДНИКА ІНДІЯНСЬКИХ ІНКІВ, який загинув майже 200 років тому в боротьбі проти еспанських завойовників у Південній Америці, сучасні революціонери й ворохобники різних напрямків висувають на чоло, як символ боротьби. Портрет Тупака Амару II з'явився на банкнотах Перу, але в Уруґваї урядово заборонено про нього навіть згадувати. Тупак Амару II, нащадок керівної родини інків, відкинув еспанські почесті й повів 80-тисячну армію індіян проти еспанців, які в кінці його замучили.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ЗСА МЕЛВІН ЛЕРД офіційно відкрив невелику кімнату в Пентаґоні, призначену для молитов і медитацій. Відкриваючи цю кімнату, секретар оборони сказав, що „хоча ми підтримуємо принцип відділення церкви від держави, ми не хочемо відділювати людини від Бога".

ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА В НЮ ЙОРКУ десять осіб, в тому одну жінку, обвинувачених в незаконних грошових операціях і спекуляціях, що давали їм прибуток до 30 мільйонів долярів річно. Ця група „ґемблерів" користувалася спеціяльним кодом, розмовляючи телефоном, щоб прикривати сліди своїх злочинів.

У СВІТІ

В ПНОМПЕНЮ В КАМБОДЖІ ДОБРОВІЛЬНО зголосився в американській амбасаді 20-тирічний Альвін Глятовскі, один з двох моряків, членів залоги американського 10.000-тоннового корабля „Коломбія Іґл", який — разом із другим моряком, 25-тирічним Клайдом МекКей, в березні ц. р. стероризували залогу й капітана, примусили 25 моряків відплисти на човні на широке море, а зрештою залоги заплили до порту формально невтральної, фактично тоді комунофільської Камбоджі. Корабель віз вантаж зброї до Таї (Сіяму). Після 8-місячного перебування в таборі інтернованих в Камбоджі — Альвін Глятовскі заламався нервово і заявив, що воліє наразитись на кару смерти в Америці, ані ж перебувати довше в непевності в південній Азії. Співучасник того злочину Клайд МекКей втік був з табору в Камбоджі і його доля не відома.

СОВЄТИ ПРОГРАЛИ на терені Об'єднаних Націй в змаганні за такий текст резолюції про міжнародну безпеку, в якому була б — в замаскованій формі — включена „доктрина Брежнєва" про „право" СССР прийти з „допомогою" будь-котрій „соціялістичній країні" задля рятування її комуністичної системи московського зразку. Викинено теж із совєтської стилізації уступ, що його можна було інтерпретувати, як заборону участи ЗСА в европейській конференції безпеки. Проти совєтської стилізації була найбільше — комуністична Юґославія.

ПАПА ПАВЛО VI ЗАХВОРІВ інфлуенцею, легко гарячкує, лежить в ліжку і тому відкликав щотижневу збірну авдієнцію. Все ж, речник Ватикану Фредеріко Алессандріні заявив, що стан недуги Папи не дає причини до будь-якого остраху.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ЗАПЕВНЯЄ, що в Ізраїлі знаходяться американські пільоти. Він запевнив, що совєтські війська перебувають в Єгипті виключно в оборонних цілях та що Єгипет прагне замирення з Ізраїлем.

СОВЄТИ ТВЕРДЯТЬ, що їхній штучний сателіт без людської залоги „Венус 7" осів на пляметі тієї назви, але західні фахівці сумніваються у цьому та припускають, що совєтський сателіт розлетівся за яких 15 миль від поверхні Венери. Тиск повітря на Венері 140-кратно більший за тиск на Землі, а тамошня температура сягає 1.000 ступнів Фаренгайта.

НАЙВИЩИЙ СУД В ІНДІЇ ВИРІШИВ 9 голосами проти 2, що декрет президента В. В. Ґірі, проголошений 6 вересня ц. р. про скасування титулів, платень і всіх інших привілеїв 278-ох магараджів був нелеґальний і всі ті платні і привілеї треба привернути їм. Проте індійський прем'єр Індіра Ґанді заявила, що вона буде боротися проти того судового присуду. Хоча платні і додаткові привілеї магараджів коштують державній скарбниці Індії тільки 6,400.000 дол. річно, проте Індіра Ґанді має на увазі пропаґандивно - політичну ціль: що вона є проти упривілеювання багатирів, коли в країні існує бідність.

В СССР РОЗПОЧАВСЯ тайний суд над 11 винуватцями невдачної просьби схоплення літака у Ленінграді в червні ц. р. Припускають, що більшість підсудних — жиди і що та розправа дасть арґумент совєтському урядові для дальшої антисемітської акції. Ніяких ближчих подробиць щодо того процесу не проголошено.

ПЕРЕД НОВИМ ЛЕТОМ НА МІСЯЦЬ

Капітан Ален Б. Шеперд, мол., керівник тричленної залоги космічного корабля „Аполло-14", лет якого на Місяць визначено на день 31 січня 1971 року, відбуває вправи із сконструйованим спеціяльно для десанту на Місяць вегікулом. Внизу: момент стартування вегікулу. Вгорі: його лет, що тривав 5 мінут. Відбуваються ці вправи на Еллінґтонській летунській базі в Гюстоні, Тексас.

В Сенаті припинено обструкцію в справі Камбоджі, схвалено 550 мільйонів на допомогу закордонові

Вашинґтон. — Після короткотривалої і безуспішної обструкції з боку противників американської підтримки для Камбоджі Сенат ЗСА схвалив у середу 16 грудня ц.р. законопроєкт про закордонну допомогу в сумі 550 мільйонів долярів, в тому 255 мільйонів для Камбоджі. Пленум Сенату відкинув 61 голосом проти 33 додаток обструкціоністів до законопроєкту з пропозицією обмежити цю допомогу і вирішив 72 голосами проти 22 передати законопроєкт на розгляд палатно-сенатської конференції. Опозиція проти допомоги Камбоджі була досить сильна й активна. Очолював її сенатор Фулбрайт. Делеґовані очолюваною ним комісією для закордонних справ спеціяльні розслідувачі встановили у своєму звідомленні, яке було опубліковане з деякими пропусками в Конґресовому Рекорді, що ЗСА продовжують свою військову допомогу в додатку до постачання зброї й амуніції для Камбоджі з метою запобігти інфільтрації військових з'єднань Північного В'єтнаму до Південного В'єтнаму. Був приготований цей рапорт двома членами штабу Комісії закордонних справ після їх відвідин в Камбоджі з початком грудня цього року.

През. Ніксон скличе спеціяльну сесію Конґресу, якщо не будуть схвалені вимагані ним законопроєкти

Вашинґтон. — Президент Ніксон попередив Конґрес — під час розмови із спікером Палати Репрезентантів Джаном В. МекКормеком — що покличе Сенат на спеціяльну сесію, якщо той не схвалить пропонованих урядом законопроєктів, зокрема таких пекучих, як реформа суспільної опіки, включно з підвишкою пенсій соціяльного забезпечення, як також законопроєктів про суперсонічний транспорт і торговельні квоти. Мала б відбутися така спеціяльна сесія ще перед розв'язанням теперішнього 91-го Конґресу в дні 3 січня 1971 року і скликанням нового, 92-го Конґресу, дату якого призначено на 21 січня 1971 року. В політичних колах передбачають, що ліберальні члени Конґресу, зокрема сенатори, будуть намагатися сторпедувати деякі з вимаганих урядом законодавчих дій з допомогою затяжних і довготривалих „едукаційних дебат", як вони визначать стосовану деколи в діяльності Конґресу абструкцію або філібустерку. Заповіджені деким спроби противників уряду перешкодити схваленню допомоги для Камбоджі зазнали вже з самого початку дебат Сенату в середу 16 грудня невдачі. Сенат великою більшістю голосів схвалив таки цю допомогу. Якщо Конґрес, а зокрема Сенат не схвалить таких вимаганих законопроєктів, то не виключена можливість, що Різдвяні цьогорічні вакації Конґресу будуть дуже скорочені.

Український Студентський Клюб у Гантер коледжі влаштовує великий концерт

Ню Йорк. — Серед 24.000 студентів Гантер коледжу в Ню Йорку діє організована студентська група, що нараховує 42 членів, Український Студентський Клюб. Щоб познайомити американських студентів з українською культурою, УСКлюб влаштовує цієї неділі 20-го грудня в Авдиторії Гантер коледжу великий Український Концерт, що розпочнеться о 4-ій год. по полудні. Українські студенти запрошують українську громаду прибути масово на цей концерт, бо, як сказала голова УСКлюбу Анна Фанок, „ми влаштовуємо український концерт, щоб познайомити американську молодь і професорів з українською культурою і показати Ректоратові і професорам коледжу, що ми маємо велику підтримку збоку української спільноти, а це нам потрібне, бо хочемо домагатися відкриття окремих студій української мови, історії, літератури в Гантер коледжі". У програмі „Концерту української молоді" візьмуть участь: хор „Думка" під дириґуванням проф. О. Берника, при фортепіяні проф. А. Омельський, дівочий хор „Жайворонки" під дириґуванням інж. Р. Степаняка, з солістками — кольоратурним сопрано Валентиною Жила-Наливайко і п-і Мартою Кокольською-Степаняк, Танцювальний Ансамбль Осередку СУМА в Ню Йорку „Верховинці", хореограф О. Ґенза, Ансамбль Бандуристок того ж Осередку, квартет „Каравана", двоє рецитаторів, А. Лавро і Є. Чарторийська та молода піяністка Наталка Даниш з твором Ревуцького.

Варшава признає, що в Ґданську відбулися криваві заворушення

Варшава. — Польська преса і радіо признали, що у Ґданську відбулися в понеділок і вівторок цього тижня криваві заворушення та що у висліді вуличних сутичок демонстрантів із поліцією було шістьох вбитих і десятки ранених. Польські урядові чинники приписують всю вину „хуліґанам" і деякими сценами з пограбованих крамниць, що їх показано на телевізії, стараються доказати це твердження. Однак за одними версіями заворушення вибухли внаслідку невдоволення докових робітників і невдачі їх переговорів із управлінням порту, за іншими — демонстрації й заворушення сталися спонтанно внаслідку несподіваної і раптової великої підвишки цін на харчі й інші предмети першої потреби. Демонстрантів зливали водою з пожежних возів, але це не завело спокою. Демонстранти перевертали й палили автомобілі, підпалювали будинки і перешкоджували пожежній сторожі гасити їх. Один капітан німецького корабля повідомив, що в Ґданську горять три великі будинки, між ними залізнична стація і будинок місцевої компартії. Ґданськ відрізано від зовнішнього світу, припинивши телефонічну та залізничну й автомобільну сполуку між тим містом і Варшавою. Варшавського кореспондента „Н. Й. Таймсу", який на першу вістку про заворушення у Ґданську поїхав туди автом, — зупинили за 50 миль від того міста і відіслали назад. Варшавські чинники нічого не подали про подібні заворушення у Щеціні і Ґдині, але всі ті три польські міста над Балтиком загороджені від сторони моря польськими воєнними кораблями і човнами і в'їзд до тих портів заборонений. Західні кореспонденти у Варшаві твердять, що ті заворушення у Ґданську були найбільшими від часу заворушень у Познані в 1956 році.

Перервано розмови між ЗСА і СССР про обмеження зброї

Гельсинки. — 16 грудня ц. р. закінчилась третя стадія американсько-совєтських переговорів про припинення перегонів у зброєнні та обмеження деяких родів стратегічної зброї. Перша стадія відбулася від 17 листопада, до 23 грудня у Гельсинках, друга стадія тривала від 1 6квітня до червня ц. р. у Відні і до Відня будуть перенесені дальші розмови, мабуть, у березні 1971 року. Хоча ті затяжні переговори не дали ще ніяких практичних вислідів, проте коментатори звертають увагу, що всі умови й договори, що їх Америка осягала з Совєтами, вимагали кількалітніх переговорів. Найбільшою трудністю в теперішніх розмовах є, за твердженням газет, устійнення, що треба розуміти під стратегічною зброєю. Зокрема Совєти наполягають, щоб під поняття стратегічної зброї включити не тільки далекосяжні ракети і бомбовики, що всилі перевозити атомові бомби і підводні човни з далекосяжними атомовими ракетами, але й взагалі всі можливості перевоження чи вистрілювання ракет з атомовими „головками" з усіх існуючих баз. ЗСА стараються осягнути порозуміння щодо обмеження продукції та встановлювання надзвичайно дорогих і сумнівно практичних антиракетних ракет. Хоча в Гельсинках не осягнено порозуміння, проте ті розмови буцім-то були „ділові і приязні", а для заманіфестування цього совєтська амбасада в Гельсинках влаштувала прийняття для членів обох делеґацій. Головою американської делеґації був Джералд Смит, а совєтської — Владимір Сємйонов.

Збільшується круг організаторів УНС, ростуть їхні здобутки

Джерзі Ситі. — З головної канцелярії Українського Народного Союзу повідомляють, що в грудні поважно ожвилося намагання за придбання вже шостої з черги тисячки нових членів в цім році. Коли в звичайні місяці більшість аплікацій нових членів приходить до головної канцелярії в останніх днях місяцях, то в цім останнім місяці цього конвенційного року від самого початку щодня надходять десятки аплікацій й їх кількість з кожним днем збільшається, а з цим збільшується можливість на здійснення пляну на придбання в цьому році повних шість тисяч нових членів.

Серед дотеперішніх визначних організаторів, які особливо активно попрацювали в першій половині грудня, слід назвати передовсім двох союзових діячів з Торонта, а саме головного радного і обласного організатора Василя Дідюка, який уже в першій половині грудня придбав рекордове число 24 членів, забезпечивши також на рекордову суму $ 75.000, та попереднього заступника головного предсідника на Канаду Богдана Зорича, який в цім місяці вже придбав 14 нових членів, забезпечивши їх на суму $59.000.

Визначні успіхи в першій половині грудня здобули обласний організатор Василь Оріховський, який придбав 12 членів та допоміг секретарям своєї области придбати ще більше; обласний організатор й колишній головний контролер Володимир Гірняк, який зі своєї поїздки в середні стейти прислав покищо десять аплікацій та головний радний з Денверу інж. Мирослав Кальба, який зі своєї об'їздки Каліфорнії та стейту Вашинґтон прислав покищо 12 членських аплікацій. Постійний організатор Андрій Іванюк в Чикаґо вже прислав вісім аплікацій, заповідаючи подвоєння цього числа до кінця місяця й року.

Серед відділових організаторів на передові місця своїми успіхами вибилися сеньйор секретарів Іван Хрін з Віндзору, який покищо придбав сім членів; Михайло Фединишин з Перт Амбою, який придбав шість членів; п-і Богданна Сілецька з Лорейну, Олекса Балич з Норт Бателфорду, в Саскачевані і Петро Бабич з Кентону прислали по п'ять членських аплікацій. Визначилися також секретарі з Бостону, В. Труфин з Амстердаму, Дан Мацінюк з Гаффорду, Саскачеван, та п-і Бронислава Мельник, секретарка Пластового Відділу з Монтреалю, яка хоч придбала покищо лише трьох членів, то забезпечила їх на помітну суму $ 15.000.

В СССР зростає релігійний рух

Лондон. — У Лондоні появилося звідомлення так званої „Групи Прав", яку очолює кол. південно-африканський редактор Лоренс Гандар, про стан релігійности в Совєтському Союзі. Те звідомлення затитуловане „Релігійні меншини в Совєтському Союзі, 1960-1970", а автором його є духовник Майкел Бордон, директор недавно заснованого „Центру студій про релігію і комунізм". Англійське звідомлення стверджує зріст релігійности в СССР, при чому воно покликується на совєтську публікацію „Вопроси научного атеізма". Англійське звідомлення пригадує основний атеістичний характер комунізму та боротьбу проти релігії в СССР від часу приходу большевиків до влади. За другої світової війни злагіднено антирелігійну нагінку, щоб приєднати населення в користь „вітчизняної війни", але та нагінка посилилась за часів Хрущова. Після упадку Хрущова самі большевики ствердили, що фізичні методи — нищення церков та виарештовання і засуджування вірних — дає погані висліди бо породжує в реакції ще більший гін до релігії. Тепер поводяться „лагідніше", але антирелігійний похід не припиняється: проти віруючих і практикуючих стосують моральний натиск та шантажують їх позбавленням праці, помешкання.

Професори-українці з Ратґерського університету послали листа Кардиналові Тіссеранові

Ню Бронсвік, Н. Дж. — Десять професорів - українців Ратґерського Університету стейту Ню Джерзі переслали англомовного листа до кардинала Євгена Тіссерана, в якому у відповідній формі звертають увагу кардинала на його помилкові твердження щодо історичности назви Україна та історичної тяглости розвитку української нації. Автори листа, покликаючись на „Свободу" з 10-го жовтня, де було опубліковане факсиміле листа кардинала Тіссерана до п-і д-р Марії Клячко, та зазначаючи, що „Свобода" обслуговує круглo 80 000 американських українців католицького і православного віровизнань", пишуть; що вони були вражені історичними похибками і необ'єктивністю в листі кардинала Тіссерана. „Ваша Еміненція вибрала тему, яка не є ні теологічною, ані канонічною, і яку мусимо, на жаль, сказати, Ваша Еміненція потрактувала не об'єктивно".

Згадано, що на протязі історії немало народів змінювали свої історичні назви. „Можна зрозуміти, чому російські дореволюційні історики заперечували окремішність історичного формування української нації . . . , але годі зрозуміти, чому Ваша Ексцеленція має поділяти саме такий погляд . . . Для нас, як і багатьох чесних науковців, Україна і її народ існували як окрема географічна, політична і культурна одиниця і в середньовіччі, і нині, дармащо деякі сусіди хотіли б це заперечити. Той, хто заперечує цю історичну правду, сказано в листі, — допускається наукової помилки, і тому, у майбутньому ми будемо дуже вдячні Вашій Ексцеленції за обережність у справах української історії". Листа підписали представники обох українських Церков, як Православної, так і Католицької: професор-асистент слов'янознавства Є. Федоренко, славіст д-р І. Фізер, д-р психології І. Головінський, д-р історії Т. Гунчак, д-р математики В. Петришин, п-і д-р германістики Й. Ратич, інструктори славістики Б. Рубчак та п-і М. Знаєнко, інструктор економіки В. Знаєнко, д-р психології Б. Цимбалістий. Копії листа вислано до Верховного Архиєпископа УКЦеркви Кардинала Йосифа Сліпого, до Митрополита УПЦеркви в ЗСА Владики Іоана Теодоровича, Митрополита УГПЦеркви в Канаді Блаженнішого Іоана Огієнка, Архиєпископа УПЦ в ЗСА Владики Мстислава Скрипника, Митрополита УКЦеркви в Канаді Владики Максима Германюка та до Митрополита УКЦеркви в ЗСА Владики Амвросія Сенишина.

Комісія СКВУ для справ культури відбуде нараду

Ню Йорк. — Комісія для справ культури, при Секретаріяті Світового Конгресу Вільних Українців, запросила представників усіх зацікавлених організацій і товариств на нараду діячів української національно-християнської культури, що відбудеться у неділю 27-го грудня в Українському Інституті Америки. Початок наради призначений на 3-тю год. дня. Доповідь на тему „Українська культурна політика в діяспорі" виголосить голова Комісії СКВУ в справах Культури, відомий громадський діяч проф. д-р Микола Степаненко. На нараді буде познайомлено учасників із пляном праці Комісії, крім того — будуть дискусія, рекомендації та конкретні пропозиції, скеровані на пожвавлення розвитку українського культурного життя в ЗСА і країнах вільного світу, де проживають понад два мільйони українців.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

КОНФЕРЕНЦІЯ ТУСМ ПЕРЕНЕСЕНА НА ЛЮТИЙ

Боффало, Н. Й. — З огляду на велику сніговію й відсутність транспорту, не відбулась запляновaна на 12-13 грудня ідеологічно-політична Конференція Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, ТУСМ. Конференцію перенесено на місяць лютий. Дехто з учасників пробився через сніговію 12-го грудня, і тоді відбулась зустріч голови Крайової Управи ТУСМ студента Богдана Футали з представником КУ ТУСМ на Канаду студентом Андрієм Бандерою та ін.

МҐР Р. ІЛЬНИЦЬКИЙ МАТИМЕ ДОПОВІДЬ В УВАН

Ню Йорк. — Комісія УВАН для дослідів над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом влаштовує в суботу 19 грудня ц. р. наукове засідання з доповіддю мґра Романа Ільницького на тему: „Вплив Української Революції 1917-1920 рр. на програму та ідеологію Організації Українських Націоналістів (ОУН)". Відбудеться засідання о год. 4-ій по пол. в приміщенні УВАН при 206 Вест 100-а вул. в Ню Йорку.

Д-Р С. РІПЕЦЬКИЙ ДОПОВІДАТИМЕ В ОБВУА

Заходами Управи Нюйоркського Відділу ОбВУА відбудуться в суботу, 19-го грудня о год. 7 веч. в залі Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, при Другій евню, членські сходини, під час яких д-р Степан Ріпецький виголосить доповідь на тему: „Повстанський рух в Україні 1917-1921 рр.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Monday» & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65c
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Незнищенна Церква

Нова атака памфлетистів із київської „Вітчизни" на Слугу Божого св. п. Митрополита Андрея Шептицького з намаганням не тільки знеславити його, як церковного діяча і голову переслідуваної московським режимом Української Католицької Церкви, але й позбавити його заслуг в розбудові та підтримці української національної культури, зокрема ж як мецената українського мистецтва й ініціатора - будівничого Українського Національного Музею у Львові, не є нічим новим в арсеналі совєтської пашквільної пропаганди.

Безупинність, наполегливість і брутальність совєтських атак на Митр. Андрея Шептицького свідчать про те, що вони залишаються безуспішними і не мають впливу на ставлення загалу українства на рідних землях і поза Україною до особи й пам'яті Митрополита Андрея. Не зважаючи на понад двадцять п'ять років непереборної, пронизаної лютою злобою і ненавистю агітації та пропаганди, постать Великого Митрополита залишається світлою у свідомості і в традиціях широких українських мас. Саме цим треба пояснити безперервне продовжування атак і нападів на Нього.

Водночас із цим черговий напад совєтських пашквілянтів на підпільну Українську Греко - Католицьку Церкву в Україні може правити за доказ, що, не зважаючи на чверть, сторіччя переслідувань, репресій і пресового погромництва, названа Церква залишилася в Україні живою і незнищенною. Надрукована в 10-ій книжці „Вітчизни" за 1970 рік пашквільна стаття Т. Мигаля підтверджує виразно, що після проведеного в березні 1946 року під терором „возз'єднання" Греко - Католицької Церкви з „Руською Православною Церквою" багато із греко-католицьких священиків „пішли в підпілля..." і, „мандруючи селами... організували уніятські „парафії" і проводили всякі церковні церемонії за давніми канонами". Стверджується в цій статті, що користується діяльність цієї підпільної Церкви не тільки прихильністю і підтримкою людей „старшого покоління", але й молоді, що її автор статті визначає, як поширювачів „самостійницьких ідеалів". Про вплив цієї Церкви на вірних в Україні свідчить і показаний фрагментарно у „Вітчизні" духовий і організаційний ріст Української Католицької Церкви поза Україною. І тому даремні сподівання совєтських пашквілянтів, що з неї не залишиться і сліду.

Помилятись властиво людині

Під час пресової конференції президента Ніксона 10 ц. м. один журналіст звернув йому увагу, що він, Ніксон, сказав був колись про „масакру" в Міляю у Південному В'єтнамі, — назвав за іменем, як злочинця, Чарлза Мейсона, і закликав притягати до відповідальности таких терористів, як Анджела Дейвіс. Цей журналіст сконкретизував свій запит так: „Як ви погоджуєте із своїм статусом адвоката такі коментарі", які „розголошуванням справи перед судовою розправою шкодять підсудним".І Ніксон без надуми відповів: „Думаю, що це — справедливий критицизм. Думаю, що ми, адвокати, так само, як навіть лікарі, які виписують самим собі рецепти, часом роблять помилки. Гадаю, що такі коментарі вірогідно не оправдані".

Здібність признаватися до допущеної помилки — це висока прикмета людини. Це прикмета самокритицизму й об'єктивізму супроти себе самого. І, навпаки, нехіть будь - коли признатися до вчиненої помилки, хоч вона безсумнівна, це брак автокритицизму, сполучений звичайно з егоцентризмом і самозакоханням. Цікаво, що люди, які залюбки критикують інших — не визнають критики у відношенні до себе. Це приповідкове добачування тріски в чужому оці та недобачування колоди у власному.

Коли Ричард Ніксон одверто перед кількасотма журналістами на пресовій конференції, яку передавали через радіо - телевізію, признався до своїх помилок, то це ні трохи не принизило його в очах народу і всього світу. Навпаки, це піднесло його престиж, як людини і державного мужа, який розуміє, що не існує на світі непомильних людей, і що тому признатися до помилки — це ніяка нечесть, а данина правді. Великий мудрець античного світу сказав: „Знаю те, що нічого не знаю". Тільки розумні люди признають, що вони не посідають всіх мудрощів, і, навпаки, тільки обмежені люди виступають в ролі всезнайків.

Це явище відоме в усіх часах і в усіх народів. Воно не дуже шкодить, хоч дратує і перешкоджає гармонійному співжиттю в родині чи будь-якій організації. Але воно може мати трагічні наслідки для народу і держави.

Валерій Остапенко

ЧЕКІСТИ ПИШУТЬ РОМАНИ...

Усе, що відбувається в Совєтському Союзі під знаком „ідеологічних змін", наперед запляноване і має певну мету. Інакше кажучи, совєтські лідери у „гаспадіна случая" не вірять — не так, як тут, на Заході, багато вірять у те, що „пан випадок" допоміг, скажімо, Аліллуєвій вихати з СССР, або, завдяки щасливому випадку, на Заході опинилися „спомини Хрущова". Правда, заувага лондонського „Таймy", що ця історія можливо не обійшлася без участи КГБ, скріплює надію, що не всі люди західнього світу є наївними відносно совєтських дій.

Придивимось до цих людей і зі свого боку не віримо також у те, що два числа „Роману - газети" за 1970 рік, де надруковано роман „В час дня, ваше превосходительство...", опинилися на Заході випадково.

Автор цього роману — старий чекіст А. Васильєв. Роман написано на підставі оповідань другого чекіста, який, за „легендою" НКВД, у 1943 році перетворюється з армійського полковника Нікандрова. За якусь „провину" його посилають на фронт у штрафний батальйон. Звідти він тікає до німців, якийсь час перебуває у таборі полонених, а потім іде служити до Власова. В головному штабі РОА Нікандров займає відповідальну посаду, бувши фактично агентом совєтської розвідки.

Нас, українців, власовський рух цікавить мало, оскільки Власов і все, що зв'язане з ним, є справою самих росіян. Тим більше, що підхід власовців до „національного питання" мало чим відрізняється від царського і совєтського. Однак, коли мова про „ідеологічні зміни" в СССР, то ми цілком сміливо можемо використати теперішнє відношення совєтів до власовців, як приклад — у якому саме напрямку відбуваються ці „зміни".

Колись, ще за життя Сталіна, в совєтській белетристиці зовсім не згадувалось про антисовєтські рухи, що існували під час війни по обидві сторони фронту. Згадувати про це вважалося за „крамолу", бо совєтська пропаганда в ті часи не допускала навіть думки, що совєтська влада може мати ворогів серед населення.

Потім почали з'являтися, переважно у воєнних мемуарах, деякі відомості про власовців, козаків - антикомуністів, „націоналістів зі Львова". При цьому всіх їх висвітлено навіть не як ворогів совєтської влади, а як звичайних кримінальістів.

І раптом довідуємось, що перебування в німецькому полоні, навіть у „власовцях", тепер в Совєтському Союзі не вважається за пряму „зраду батьківщини". „Все залежить від того, — резюмує чекіст Васильєв, — хто як себе поводив там...". Він навіть пробує доказати, що основна маса полонених і власовців заслуговує на співчуття, як люди загублені, несвідомі або духово скалічені гітлерівським режимом. „Полон є полон", — кількаразів повторює чекіст-письменник. І не випадково, бо виявляється, що його рідний син також був у німецькому полоні. А в останньому розділі роману читаємо ще й таке: „Прошу не вірити, ніби чекісти не здібні плакати, мовляв, вони особливі, залізні люди..." Цікаво, що сказав би на це „залізний нарком" Дзержинський?

Так, частково „регабілітуючи" колишніх полонених і власовців, автор роману „В час дня..." доходить до того, що виявляє серед них навіть „героїв", як, наприклад, генерал Лукін, який категорично відмовився йти служити до Власова, капітан РОА Кудрявцев, що погодився співпрацювати з агентом совєтської розвідки Нікандровим, або поручник РОА Астаф'єв, якого „загризли докори сумління" і він застрілився.

З наміром приховати будь-яку ідейність власовського руху, чекіст Васильєв різко відмежовує основну масу власовців від їхнього вищого командування. Якщо рядових солдатів і молодших офіцерів РОА в романі характеризується як людей малосвідомих, загублених, то Власова і його близьке оточення — як клясово - ворожий елемент — дворянського, купецького, попівського походження — який завжди був ворогом совєтської влади.

Така характеристика власовського руху — за принципом „клясових протиріч" — може видатися дивною. Бо багато в Совєтському Союзі знають, що Власов був якраз селянського походження. Крім того, про нього не раз писала центральна преса, як про кращого командира дивізії, в числі чотирьох вищих військовиків йому першому дано звання генерала, і з наказу самого Сталіна нагороджено орденом „червоного прапора". Відносно Жиленкова, політичного заступника Власова в РОА, то до війни він був першим секретарем одного з московських районів партії, а на війну пішов у ранзі бригадного комісара.

Виявлення чекістом-письменником колишніх комісарів і політруків у власовському русі — також не випадок. Це робиться з метою переконати читачів, що на початку німецько - совєтської війни „зрада" була не тільки в армії, а також в партії, мовляв, нема чого всю вину за поразки на фронті складати на Сталіна...

Слідом за романом „В час дня..." на Заході опинилися „Спомини Хрущова". І ось той самий Хрущов, який колись „викривав" Сталіна, тепер заявляє, що на початку німецько - совєтської війни Сталін зняв з себе всю відповідальність за воєнні дії на фронті.

Може хтось назове це „ідеологічними змінами" або „зм'якшенням режиму", на нашу ж думку не ніщо інше, як виправдання Сталіна, один із шляхів воротття до сталінізму.

Чекіст Васильєв, вірніше, совєтський розвідчик Нікандров, зі слів якого написано роман, досить добре орієнтується в „національних проблемах", які мав Власов.

На чолі в л а совського руху стояв Русский комітет. Власова це не задовольнило, і він добився у німців дозволу створити Об'єднаний комітет, до складу якого мали б увійти представники інших підсовєтських народів.

Ось як на це зареагували, зі слів Нікандрова, „національні меншини" (подаємо скорочено, але в точному перекладі): „... Голова Грузинського комітету Кедія не зійшовся з Власовим на пунктах майбутніх взаємовідносин між Грузією і Росією... Представник туркестанського народу Каюм-Хан відразу заявив, що Туркменська республіка буде самостійною державою і з Росією нічого спільного не хоче мати... Шандрук, від українців, взагалі відмовився прибути до Власова, а коли той сам прибув до Шандрука і виклав свої пропозиції, то почув у відповідь: „Мене це зовсім не цікавить"... Тоді поїхали до Бандери, але з цього вийшов ще більший конфуз, бо Бандера відразу накинувся: „Москалі! Пішли ви до.."

За вірогідність цього місця в романі не ручимось, але, на наш погляд, росіяни власне таку мову розуміють.

На закінчення — одна деталь, яка стверджує, що в політичному житті Совєтського Союзу нічого не робиться випадково.

Так, назва роману „В час дня, ваше превосходительство..." не є авторською вигадкою, а взята з одного оповідання Леоніда Андреєва. Є там таке місце. Саме й оповідання — про сімох повішених.

Рівно о 1-ій годині дня 12 травня 1945 року Власова схопили совєтські танкісти. А у вересні 1946 року в московських „Известиях" з'явилося коротке повідомлення: „Військова колегія Найвищого Суду СССР, розглянувши справу Власова, Трухіна, Жиленкова та інших зрадників, засудила їх усіх до смертної кари через повішення. Вирок виконано".

Серед повішених було сім власовців...

У ЧИКАГО ПОКАЗАЛИ ФІЛЬМ ПРОТИ НАРКОТИКІВ

Чикаго. — У школі св. Володимира відбулось висвітлення американського протинаркотичного фільму для українських учнів, студентів і батьків. Висвітлення фільму організувало Братство Молоді св. Бориса і Гліба, прибуток із вступів був призначений на діяльність Братства. Після висвітлення тієї науково-популярної кінокартини, яка викриває страшну дорогу наркомана, студенти Школи Фармацевтики при Іллінойському Університеті подавали вияснення й інформації на тему фільму.

ФОТІЙ МЕЛЕШКО

(Некролог)

Не думалось мені, що на мою долю випаде писати некролог цьому степовикові-козарлюзі — Фотієві Мелешкові. Такий він був фізично й духово життєздатний майже до останніх своїх днів. Він вийшов переможно з декількох операцій, і тільки остання підтяла його. Мимоволі підкрадається думка, що, може, цієї операції, операції жовчевого міхурця, й не треба було робити, може б він із цим „дефектом" ще міг пожити. Ну, але те, що сталося, — сталося. Тільки ж про таких людей, як небіжчик Мелешко, не можна сказати, що коли вони вмирають, то зникають з пам'яті історії. Мелешко буде жити й далі в історії українського народу.

Як один з активних борців за визволення України, він був за життя носієм славної традиції Української Народньої Республіки, демократом, виплекавши цей суспільний ідеал ще з молодих років, коли був соціялістом-революціонером, за що й був п о к араний засланням на Північ. На протязі багатьох останніх років уже на еміграції він був живою історією для молодших поколінь, що не раз зверталися до нього як до свідка великих подій 1917-1920 років, подій, рівних в історії українського народу добі Богдана Хмельницького. Його писані спогади про ці події, друковані й ще не видані, назавжди залишаться певним джерелом для істориків України. Я скористувався цими спогадами, писавши повість „Українці", А оце недавно чужинець В. Петерс у своїй англомовній праці про Нестора Махна цілими пригорщами брав його свідчення про цього лихої слави „батька". На жаль, не всі Мелешкові спогади були за його життя видані, але він не зміг за браком коштів це зробити.

Не менші заслуги Фотія Мелешка і в творенні української національної культури, заслуги в тому духовому процесі, що свідчить про незнищимість нашого народу. Мавши нахил до театральної діяльности та здібності актора, він ще в таборових (у Польщі) умовах брав участь у театральних виставах. А як репертуару тої не було, то він почав сам писати п'єси. Так тоді була написана, либонь, перша його п'єса „Понад Дніпром" (1921 р.). І це привело його в українську літературу, бо, написавши декілька п'єс, з яких деякі були затрачені (як він мені казав), він потім перейшов на прозу і написав багато оповідань, що були друковані по різних еміграційних виданнях, а також велику прозову епопею „Три покоління".

Цей великий твір був задуманий на п'ять томів. Але, на жаль, несприятливі життєві умови уже й тут, в Америці, не дали йому змоги довести до кінця цей задум. Він же, мавши родину, мусів працювати у похилому вже віці фізично, та ще й важко, працювати. Скільки мені відомо, він устиг написати тільки три томи, що з них два були видані, а третій лишився в машинописі. Цей твір цінний ще й тим, що в ньому наявні й безсумнівні біографічні дані про самого автора, а інші його герої — люди з близького йому середовища — з села Глодоси на Херсонщині. З цього села вийшло, крім Мелешка, ще двоє українських письменників — Терень Масенко, що теж недавно помер, та також недавно померла П. Страшнова. Останнім двом доля присудила бути „радянськими" письменниками, а це автоматично покалічило їхні безсумнівні здібності. Т. Масенко навіть вивів у одній своїй поемі Фотія Мелешка (під цим прізвищем) як „ворога" українського народу.

І драматичні твори, і прозові Мелешкові писання свідчать, про не абиякий його літературний хист. Звичайно, найяскравіший його твір — оті „Три покоління". Коли я вперше прибув до Львова і накинувся на невідомі мені твори вільних українських письменників, то найбільше зацікавила мене повість Фотія Мелешка, що вийшла 1943 р. в „Українському Видавництві". А пізніше я двічі чи й більше писав про цей твір, уперше в таборовому журналі, що пізніше став газетою „Наше Життя", вдруге в недільному виданні „Свободи". У цій останній я підкреслив вагу цього твору в Мелешковім надбанні назвавши заголовком „Фотій Мелешко та його повість". Коли вийшла друга книга, я також написав велику статтю про неї (в газеті „Прометей", що тоді виходила в Ню Йорку). Як реалістичний своїм характером твір, „Три покоління" залишається в історії українського письменства документом доби — кінця XIX та першого десятиріччя XX ст. ст. (Автор мав довести події до 1917 р., оповідав мені про зміст дальших книг цього твору, але не встиг цього зробити).

Річ ясна, що в короткому некролозі не можна дати повного образу Мелешка-письменника, для цього потрібні ширші рямці. Крім того, для повної характеристики його літературної спадщини треба взяти на увагу й неопубліковані його твори. А цих останніх текстів лишилося після його смерти немало. Це насамперед його „великі спогади" (як він звичайно казав, мавши на увазі велику кількість сторінок), комедія з чеського життя (її машинопис зберігається в редакції лондонського журналу „Визвольний Шлях", куди автор свого часу надіслав його для друку), цікавий запис його виданя під наркозом (він робили операцію), із заголовком (якщо не помиляюсь) „На тому світі". Очевидячки, є ще дещо, про що я в момент писання цього некрологу не міг довідатись.

Видання цієї спадщини Фотія Мелешка — завдання нашої зорганізованої громади. Треба зберегти її увесь його архів, листування тощо. Про це повинні подбати наші музейні працівники.

В. Чапленко

ЗБОРИ ДЛЯ ЗБОРІВ

Відомо, що на всю американсько - українську громаду відносно невелика її частина становить тої „актив", який є членом десятка установ і організацій, платить членські внески і несе на собі тягар всієї української громадської конструктивної праці в цій країні. Всі вони зобов'язані, очевидно, брати участь у звичайних і надзвичайних зборах, що їх скликують управи їхніх організацій. І всі терплять на тому, що багато таких зборів або цілком зайві, або керовані з повним нехтуванням часу, нервів і здоров'я учасників, а інколи й просто здорового глузду.

Збори необхідні задля вислухання звіту, схвалення програми діяльности, для схвалення бюджету і затіснювання о р г анізаційного зв'язку членів. Тому в принципі вони — похвальна й невідкличива частина кожної установи й організації. Коли будь - яка організація роками не відбуває зборів, — коли провід не складає звітів зі своєї праці і своєї грошової господарки, то створюється непримпсна атмосфера із підозрами, з закидами „самовладства" і порушуванням статуту та добрих громадських звичаїв.

Але й, навпаки, коли збори скликаються тільки задля букви статуту, без особливої сутньої причини і пропволікається їх суто формальними нецікавими звідомленнями, між якими деякі нагадують читальняно - просвітянські сходини в „старому краю", то це кривда для здисциплінованих членів, які задарма витрачають свій час, що його могли б використати з більшою користю для іншої праці чи навіть — потрібного їм — відпочинку.

Як звичайно, велика більшість українських зборів грішить — б а лакунством. Балакунством звітодавця та дискутантів, а — буває — і головуючих громадян, які чомусь вважають, що їх обов'язком є виголосити бодай півгодинне „вступне слово" та коментувати виступ кожного промовця. Коли в одних життьових справах українські поселенці в ЗСА аж надто „інтегрувались", з а хохочучись в матеріяльних добрах, то вони і дотепер не засвоїли собі американського способу відбування зборів: коротких, дуже ділових доповідей і якнайкоротших виступів у дискусії, виключно тоді, коли учасник зборів — фахівець заторкуваної проблеми.

У нас завжди ще покутує невідоме ніде інде явище „професійних дискутантів", які „мусять" забирати слово до кожної справи. Хоч теперішні українські збори прокращали тим, що стали менш емоційними і спокійнішими в порівнянні з давніми, проте вони все ще задовгі, замало речеві, занадто нудні і, дуже часто, цілком зайві.

Скликування „зборів для зборів", на те тільки, щоб вони відбулися, це а практиці — відштовхування людей від громадської праці. І тому нічого дивуватися, коли щораз частіше різні наші засідання і збори відбуваються при мінімальній участі присутніх.

І. к-н

Іван Смолій

НА МЕЖІ ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(3)

Немов новітній совєтський патріот обстоює Сивоок руське начало всього, це його основна проблема. Та й який же він творець, що не вірить у божество, для якого будує храм? Хто ж оселиться в цьому храмі, що його будує безвірок? А таким виявляється Сивоок повністю в розмові з Лукою Жидятою про чужого бога: „А може народові і не треба його. Бо всякий чужий бог — то одне ярмо на шию. Може, лішше відчувати його чужим, не допускати до джерел рідних, найглибиних — і тоді цей собор так і лишиться згадкою марної спроби зповоювати душі руського народу, спробою поодинокою, може й великою, але марною?.." І в другому місці: „Треба колись і жити! А богові однаково, він мертвий. Затям, попе!.." Ні християнський бог, ні поганські божки. Є місце на сосчьких, але занести їх аж у ті далекі часи? Отож лишається одна злоча порожнеча.

Невдача тут для автора тим більше, коли згадати, що в паралельній розповіді з сучасности про конфлікт між Борисом Отавою і Таїсою Зиковою, пробує він відмовитися в сказати б, центральну тему українськой совєтської літератури останніх часів про історичну спадщину, символізовану соборами, те не знати, на яку нову він стає. Розумує молодий Отава: „Адже це найпростіше: зрівняти з землею всі могили минулого, зруйнувати всі храми й будівлі, щоб не мозолили очей і не заважали „жити живим", виконувати плани, ставити панельні будинки, їсти з пластмасового посуду. Історичний парадокс: людям зостався такий багатий спадок, що не відають тепер, що з тим зробити. Їх пригнічує велич минулого, бо з минулого ми помічаємо лише велике, вони намагаються відплатити за свою малість вандалізмом, руйнуванням, знищенням" (662).

І ще в іншому місці: „Бо хіба ж у час війни не звернули погляд усього народу в глибину століть і не нагадали йому великих імен, щоб змінити всіх у почутті патріотизму, яке виростає й формується в серцях поколінь протягом віків і віків, а не прищеплюється за одним замахом як віспа..."?

Висловлює оті думки молодий Отава в спорі з малярою Таїсою Зиковою, яка не може зрозуміти його захоплення соборами: „І тут собор! Собору мало для людини... в музеї можна ходити. Жити в них не можна!"

Якщо ж для Таїси Зикової собор це музей, чим він для П. Загребельного як теж не музей, де тільки холодний камінь і колірні камінчики алябастру." А богові однаково, він мертвий!" — так проголосив його творець. Що ж тоді формувалося в серцях народу протягом віків і віків, в чому проявився той патріотизм, як не в обороні віри проти невірних? Хіба ж може заступити цю віру прищеплена за одним замахом віспа?

Мабуть, відчуваючи оту порожнечу та ідейну хиткість, пробує автор на останніх сторінках створити нову легенду про доньку Ярослава від одноручної Шуйці — Ярославу, яка втекла від убивців і скрилася між народом, щоб народити сина від Сивоока. Виходить, що „диво" не Софійський Собор, а безсмертя таланту народу. Щось гейби козацькому роду нема переводу. Закінчення несподіване й переконливе. Згинув Сивоок зовсім випадково, охоплений любовною дурійкою, якою наділяє автор своїх героїв, насичуючи роман своєрідним сексом, хоча секс отой дуже примітивний, грубий, і зводиться до того, що герой на вид жіночого тіла кидається на нього, як лісовий звір. В цьому дусі навіть підтоптаний князь Ярослав, напоїдивши безліч наслідця, на вид оголених ніг княгині Ірини, що спотикулася, кидається на неї в присутності свого „нічного боярина" Ситника. Закінчення й нелогічне, бо ніхто Сивоокові в його творчому ділі не мішав, князь обсипав його дарами й увагою, таланту ніхто не вбивав. А щоб П. Загребельний здобувся на таке зухвальство, щоб в особі вбитого „нічним боярином" Ситником — Сивоока зобразити оті сотні українських сивооків, що погинули з рук новітніх „нічних бояр", так і не докінчивши будови національного храму, та щоб П. Загребельний здобувся на таку зухвальство, у цьому його на основі написаного годі підозрівати.

Якщо, не зважаючи на всі оті невдачі, „Диво" викликає думки про велкість нашої літератури, так це справді диво. В чому ті пізнаки — якось спершу важко схопити. Як уже завважено, автор цікавився в творі не так формальними шуканнями, як самою темою. Велика тема породила в свою чергу новий творчий підхід в розгорненні сюжету, в групуванні величезного зібраного матеріялу. Отой матеріял, уміло зібраний і проаналізований та перетворений, надав творові питомої ваги й ціни. В порівнянні з неповоротними перевозницькими поромами типу „Хіба ревуть воли", з гнаними романтичними вітрами вітрильниками та модерними річковими яхтами, „Диво" — океанічний корабель. Це справжній Гемінгвеїв „айсберг". Отож великому кораблеві й велике плавання.

Далі, хоч автор не націлявся на формальні осяги, вони прийшли самі. Найперше в мовних питоменностях. Ні тонкощами, ні багатством мови П. Загребельний не може рівнятися з М. Стельмахом, О. Гончарем чи Л. Первомайським, але мова твору багата, подекуди оригінальна. Залюбки творить автор іменники з закінченням на -ава, -ява, звідси в нього тіснява, літнява, самотнява і навіть крикнява. В спробах відтворити добу вніс автор у твір безліч архаїзмів, слов'янізмів і необхідних термінів, питомих для доби. Але осяги не в тому, сказати б, механічному поширенні й збагаченні словника. Вони у виробленні нового стилю розповіді, найкращого для тих студій доби, під впливом джерельних творів, грецьких, латинських та рідних літописців.

„Як настали ж весняні розтопи, то в Новгороді, власне, все й було зготовлене до походу на Київ, але води весна пригнала такі високі, що знов, як і осінню, відрізало город від цілого світу, не пробилися до нього ні купці, ні ловці, ні гінці, навіть Ярослав не міг добратися до своєї Шуйці, яку чи й бачив за зиму третю, а тепер між ними розхлюпувалися калаюжі, бурхливі ручаї, пробудилися грузовиська, випустивши наверх мокрість; від Коснятина чутко не доходило, мабуть, готував..."

Або: „Тим часом Борис марно чекав на Альті появи печенігів, дозори, послані далеко в степ, не виявили ніяких прослідів ворога, дійшли чутки до князя, що печеніги відвернулися від Києва і никають десь довкола шляхів та переправ; князь добре відав, що військо потрібне батькові його передусім для того, щоб виступити проти непокірного Новгорода, літо вибилося в найвищу свою середину, отож настала найліпша пора для походу..."

(Далі буде)

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.915 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 1.085 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО 6,000. ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Пластова Станиця в Ню Йорку, Н. Й.
КІШ ПЛАСТУНОК

НЕДІЛЯ, 20-го ГРУДНЯ 1970, від год. 10-ої до 2-ої по пол.
У ПЛАСТОВОМУ ДОМІ
144 — 2nd Avenue, New York, N. Y.

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК

на який запрошується ВП. Батьків Пластової Молоді і Шановне Громадянство. **Булава Коша**

Увага! БАВНД БРУК, НЮ БРОНСВІК, Увага! ПЕРТ АМБОЙ і ОКОЛИЦЯ!
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ ІМ. МИТР. ПЕТРА МОГИЛИ

запрошує всіх зацікавлених проблемою виховання дітей

НА ПУБЛІЧНУ ДОПОВІДЬ

ПОСТІЙНІ ТРУДНОЩІ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ

яку виголосить

д-р Богдан Цимбалістий

директор психіятричної клініки у Джеймсбурзі, Н. Дж.

Доповідь відбудеться

20-го грудня 1970 р., о 5-ій год. по пол.

в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА в САВТ БАВНД БРУК, Н. Дж.

ПОДЯКА

Я щиро дякую всім тим редакціям, науковцям, письменникам та приятелям, які поздоровили мене у цьому 1970 р., у пресі чи приватно, з 70-річчям моєї літературної й наукової діяльности.

15 грудня 1970 р.

Василь Чапленко

Рукоположення сина священика у сан священика

Семінарист під-диякон Омелян Богдан Мицик був висвячений у сан диякона Архиєпископом Української Православної Церкви в ЗСА під час Архиєрейської св. Літургії в церкві в Мекізрак у Пенсильвенії 2-го серпня 1970-го року.

У неділю 20-го грудня ц.р. під час Архиєрейської св. Літургії в українській православній церкві Успіння Пречистої Діви Марії у Честері, Па., Їх Високопреосвященство Владика Мстислав рукоположить о. Омеляна Богдана Мицика у сан священика диякона.

Урочиста Архиєрейська св. Літургія у згаданій церкві в Честері, при 3-ій і Ворд вулицях, відбудеться після зустрічі Владики Мстислава у парафіяльнім домі і процесії до церкви та після облачення і розпічнеться о год. 10:30 перед пол. Сослужитимуть довколишні священики з архидияконом о. М. Поліщуком.

Зараз після св. Літургії та обряду рукоположення відбудеться в честь новивисвяченого священика о. Омеляна Богдана Мицика обід в Українсько-Американськім Народнім Домі при 4-ій і Ворд вулицях у Честер, Па.

Рішенням Церковної Ради є покликаний спеціяльний комітет на чолі з головою Церковної Ради п. Іваном Михальцевичем, принципалом Гайскулу Мавнт Плезант у Вільмінґтон, Дел.

Обід є по 5.00 дол. від особи і тому треба замовляти наперед через парафіяльну канцелярію при 2412 Вест 3-та вулиця, або телефоном 494-7853.

Омелян Богдан Мицик

Семінарист диякон о. Омелян Богдан Мицик народився 1945-го року у Честері, Па., учащав до військової школи у Бордентавні, Н.Дж. та закінчив Гайскул у Честер, Па. Був студентом Райдер Коледжу, де студіював „Бизнес Адміністрейшен". Служив при летунстві та одружився з панною Синтією Паньків, яка закінчила Монтклер Коледж в Монтклер, Н.Дж., де отримала ступінь бакалавра з господарської економіки.

Семінарист перебуває у Семінарії св. Тихона у Савт Канаані, Па., де кінчить третій рік теологічних студій. Після висвячення буде далі продовжувати теологічні студії.

Батько диякона, митр. прот. о. Омелян Мицик є парохом при церкві Успіння Пречистої Діви Марії у Честері, Па., від 1934-го року, з перервою 11 літ в Чикаґо, де був парохом катедри св. Володимира.

Диякон о. Омелян Богдан Мицик є членом УНС від першого року життя, а по виплаченню 18-літньої грамоти має нову грамоту УНС на 20-річне виплачення.

Митр. прот. о. О. Мицик також є членом УНС від 1934 року та є діяльним членом УНС і був делегатом на конвенцію УНС.

інж. Сергій Шевченко,
секретар Відділу УНС ч. 388 у Честер. Па.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ВИСТАВКА ЕМАЛІЙ ТРИВАТИМЕ ДВА ТИЖНІ

Ню Йорк. — Виставка мистецьких емалій Константина Шонка-Русича в ґалерії Літературно-Мистецького Клюбу при 2-ій евню, поблизу УНДому, триватиме ще два тижні. Емалії-копії з часів України-Руси, емалії на тему Козаччини, мертвої природи, також скульптуру, конструкції та прикладне мистецтво можна оглядати у п'ятниці від 5 до 8 вечора, в суботи і неділі від 12 по полудні до 8 вечора. Закінчення виставки 27 грудня. Між експонатами є точна копія, в сріблі й золоті на 24 карати, монети київського князя Володимира Великого. Виставлено також „Княгиню св. Ольгу" у виконанні дружини мистця, Ольги Шонк, та зразки її прикладного мистецтва.

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

ВИСТАВКА Т. ШУМИЛОВИЧА

Ню Йорк. — В приміщенні банку „І. Емпайєр сейвінґ бенк' 'при 57 вулиці в Ню Йорку буде виставлено від 21 грудня до 1 січня 56 нових праць Тараса Шумиловича, між ними краєвиди, квіти, абстрактні малюнки. Виставка буде відкрита, як і банк, від понеділків до четвергів від 8.30 ранку до 3 год. дня, а в п'ятниці від 8.30 до 6 год. вечора.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 15-го грудня 1970 року помер трагічною смертю на 46 році життя, наш Найдорожчий БРАТ, ШВАҐРО, СЕСТРІНОК і ВУЙКО

бл. п.
ЗЕНОН ГРИЦАН

член І УД УНА і учасник бою під Бродами.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 18-го грудня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 19-го грудня 1970 р. о год. 11-ій перед пол. з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

брат — **ЧЕСЛАВ** з дружиною **ЛЯРИСОЮ** та дітьми **МІЛЕЮ і ЮРІЄМ**
сестра — **ЛІДА СУШКІВ** з мужем **ОМЕЛЯНОМ** та дітьми: **ТАНЕЮ й АНДРІЙКОМ**
вуйко — **ВОЛОДИМИР СУШКІВ** з дружиною **ВІРОЮ** та донькою **ДАРІЄЮ**
тета — **СТЕФАНІЯ САЛДАН** з мужем **МИХАЙЛОМ**
та ближча і дальша Рідня в Україні і ЗСА

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.
Д-р СОФІЇ ПАРФАНОВИЧ

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 26-го грудня 1970 року
о год. 10-ій ранку
в церкві **НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПДМ**
в **ГЕМТРЕМК, Міш.**

Про молитви просить —
сестра **ЮЛІЯ ЦЕЛЛИН** з Родиною

У глибокому жалю повідомляємо, що 24-го листопада 1970 р. у Карлових Варах, Чехословаччина, по тяжкій недузі відійшов у Вічність наш Незабутній, Дорогий БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п.
Інж. АНДРІЙ ТУРЯНСЬКИЙ

бувший вістун УСС і УГА, учасник Визвольних Змагань, агроном у Новому Селі.

Покійний залишив у великому смутку дружину і двох синів у Чехословаччині, родину в Україні та в ЗСА.

Горем прибиті
СЕСТРИ і РІДНЯ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 9 вересня 1970 р. в Нюарку, Н. Дж., відійшла у Життя Вічне наша Найдорожча та Незабутня ДРУЖИНА, МАМА та СЕСТРА

бл. п.
ІРИНА ГНАТІВ-КРАТКО

Прибиті важким горем, складаємо щиру подяку Рідним, Приятелям і Знайомим, які своїми частими відвідинами, так в лічниці як і дома, старалися облегшити терпіння Покійної.

Зокрема великий довг вдячності маємо для П-ва Н. і І. Басняків, Т. і Ю. Клебанів, В. і С. Гнатових, І. Бартошик, М. і М. Семанишиних, Я. і О. Яворських, Р. і І. Кочержуків, Р. і Л. Галібеїв, Ф. і А. Луцишинів, І. і А. Пущаків, Р. і І. Лапічак, І. і Г. Галіїв, С. і В. Котиків, В. і Н. Кухів, В. і З. Мартинців, М. і Н. Возняків, М. і І. Чировських, Я. і Н. Біґунів і М. і М. Загородних, які виказали свою відданість, жертвенність та доброту в часі, коли ми її найбільше потребували.

Найсердечніша подяка Високопреподобному о. д-рові Н. Гринчишинові за відвідини під час недуги, як також за відправлення Панахиди, Служби Божої та зворушливих промов під час відправ.

Щиро дякуємо Сотрудникові Впр. о. С. Іваночкові, за відвідини хворої, уділення Св. Причастя, як також похоронні відправи над могилою. Всім Всечеснішим Отцям Чину оо. Редемптористів щира подяка за духову опіку під час довгої недуги.

Наше щире спасибі Управам: Союзу Українок, молодечим організаціям Пласт та СУМА, за гарно зорганізовану участь в часі Панахиди.

Висловлюємо щиру подяку за прощальні й зворушливі промови під час Панахиди п. мґр. Я. Ракові від УККА, п-і А. Настюк від Союзу Українок, п-і О. Салук від земляків Радехівщини, п. інж. Я. Яворському від Пластприяту, п. В. Луцишинові від СУМА та п. В. Королеві від Хору Трембіта.

Щира подяка п. інж. М. Семанишинові за його зворушливу прощальну промову над могилою, а п-ву П. і Т. Богданським за грудку землі з України.

Щиро дякуємо за цінні промови в часі тризни, а саме п-і С. Карапіниці від 28-го Відділу Союзу Українок, п. Д.Ліщинському від Пласту, п. Я. Яворському від Приятелів, п. проф. Р. Романишинові від позамісцевих Приятелів і п. Н. Басняковi від Родини.

Зокрема складаємо щиру подяку п. проф. Р. Левицькому, як диригентові й всім Хористам за гарне відспівання всіх похоронних обрядів.

Невимовну подяку складаємо п-ву І. і Н. Вонсулям з Дітройту, п-ву В. і О. Мартинюкам з Чикаґа, п-ву В. і А. Гогошам і п-ву Р. М. Гальκевичам з Когоес, п-ву Р. і Л. Романишинам з Стемфорду, п-ву Я. і А. Салачинським з Нюарку, п-ву Футалам з Йонкерс, п-ву Л. і Е. Марковим і п. Гавриневі з Філядельфії, за прибуття з далеких сторін, щоб віддати останню пошану Покійній.

Наша найщиріша подяка Рідним, Приятелям та Знайомим за участь в похоронних обрядах, а зокрема Тим, що прощали Покійну квітами, чи замість квітів жертвували на добродійні цілі. Дякуємо всім Тим, що так чисельно пожертвували на Служби Божі, як також за співчуття, що їх висловили особисто чи письмово.

Дякуємо цілій нашій Громаді, яка своєю численною участю щиро та сердечно відпровадила Покійну на Вічний Спочинок. Дякуємо д-рові В. Гукові за лікарську опіку.

Управі Народного Дому складаємо подяку за влаштування тризни, зокрема П-ву Процюкам і всім Паням, що так гарно приготовили тризну.

Вкінці щира подяка похоронному заведенню Литвин і Литвин за взірцеве переведення похорону.

Пожертви, що були зложені в пам'ять Покійної, в сумі 600.00 дол. в цілості передані до 28-го Відділу Союзу Українок на Фонд Сиріт, щоб цим, виховуючи бідні сироти, створити живий пам'ятник по бл. п. Ірині.

В глибокому смутку:
чоловік — **ВАСИЛЬКО**
сини: **ЮРІЙ і РОМАН**
брат — **ОЛЕСЬ**
сестра — **НАТАЛКА** з родиною в Канаді
сестри: **АННА, МАРІЯ і НАСТУНЯ** з родинами в Україні

У ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ ВІД СМЕРТИ

сл. п.
Інж. РОМАНА ГОЛОДА

будуть відправлені

в суботу, 26-го грудня 1970 року

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

у церкві **СВ. О. НИКОЛАЯ** в **ТОРОНТІ, Канада**, о год. 8-ій рано;
у церкві **НАЙСВЯТІШОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО** у **БОСТОНІ**, Масс., о год. 8-ій рано;
у церкві **СВ. АРХ. МИХАЇЛА** в **ДІРБОРНІ, Міш., ЗСА**, о год. 8:30 рано.

Про згадку і молитви за Покійника просять:
МАРІЯ і ХАРИТЯ ГОЛОДИ, Торонто
РЕНАТА і д-р ОЛЕГ ТРЕТЯКИ, Бостон
Родина **ПРОКОПОВИЧІВ**, Дітройт

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. Сергія Поліщші
який упокоївся в Бозі дня 24 листопада 1970 року у Вінніпеґу, Канада
складаю
на Колеґію св. Андрія у Вінніпеґу 10.00 дол.
на цілі Товариства Волинь 10.00 дол.
Надія **РОМАНЧУК-СТЕФАНСЬКА**

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІРЕНИ ГОЛЮКИ
складаємо 25.00 долярів на Українських Інвалідів.
Марія і Ярослав **ВОЛОШИН**

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ЕВСТАХІЇ КОБЕРНИЦЬКОЇ
незабутньої Подруги
складаємо 10.00 долярів
на Дар Українським Воєнним Інвалідам
Теодор і Надія **БАБ'ЮКИ**

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. ҐЛІКЕРІЇ з ОМЕЛЬСЬКИХ ЦИГАНЮК
складають на „Фонд ім. Д-ра В. Залозецького"
по 10 дол.: Арт. Мареш, Ол. Омельський і М. Шпитко; по 5 дол.: Аврора Вельничук, Наталія Костинюк, В. Шерей, В. Мизак, інж. І. Жуковський і д-р І. М. Новосівський.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. інж. ІВАНА СІРОГО
складаємо 25.00 долярів
на Фонд Енциклопедії Українознавства в Сарселі
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ: ВІДДІЛ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. АННИ СТЕБЕЛЬСЬКОЇ-КОРНІЄНКО
на Фонд „Цеква в Потребі"
зложили
ОБВУА — Відділ в Нюарку 25.00 дол.
Марія і Василь КУЗИКИ 20.00 дол.

ШКІЛЬНА МОЛОДЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ КАТЕДРИ СВ. ВОЛОДИМИРА в НЮ ЙОРКУ, 160 Захід 82-га вулиця

ЗАПРОШУЄ ВСІХ НА

ЗУСТРІЧ СВ. МИКОЛАЯ

ЯКИЙ ЗАВІТАЄ ДО ПАРАФІЯЛЬНОЇ ЗАЛІ
в неділю, дня 20. грудня 1970 р., о год. 12-ій вполудне
І РОЗДАВАТИМЕ ВСІМ СВОЇ ПОДАРУНКИ

По виставі ЗУСТРІЧ МОЛОДІ

БУФЕТ В ЗАРЯДІ ПАНЬ БАТЬКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ.

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 31-го ГРУДНЯ 1970 р.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1970 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у ЧЕТВЕР, 31-го ГРУДНЯ 1970 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.
140 Prospect Avenue
Запрошує всіх на

НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ з БАГАТОЮ ПРОГРАМОЮ

Четвер, 31-го грудня 1970 року
Год. 8-ма веч. • Оркестра „Веселка" п. Дмитрах
Столики замовляти Говерля-взуття (Salamander Shoes) 374-5768 або п. Процюк 375-5273.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — Гобокен СК, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 20-го грудня 1970, о год. 2.30 по полудні на грищі Шіцен Парку в Норт Берген, Н. Дж.

УСК Ню Йорк — „Гунгарія", Н. Й. мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 20-го грудня 1970, о год. 2.30 по полудні на грищі в Трогс Нек, Бронкс, Н. Й.

„Крилаті" СУМА, Йонкерс — Литовський СК, мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 20-го грудня 1970, о год. 2.30 по полудні на грищі Кіссена Корридор Парку.

— о —

„ТРИЗУБ" — ВЕСТ ФІЛЯ 12:1

Філядельфія, 22-го листопада. — Змагання з циклу гор за Чашу ЗСА з однією з найкращих дружин „Мейджор Дивізії" філядельфійської Юнайтед Ліги закінчилися несподівано високою перемогою „Тризуба". Ця аматорська дружина італійців, яка займає в дану пору друге місце в табелі, грала чисто і жертвенно. Її змагуни так захопилися здобуттям одних воріт (при стані 2:1), що старалися всіми силами виборити вирівнення. Але така завзята гра їх так вичерпала, що вже в другій півгрі вони не були всилі ставити опору наступам „Тризуба" і зазнали двоцифрової поразки. Добичею 12 воріт для „Тризуба" поділилися: Гортон — 5. Нана — 3, Делін — 3 і Монтаг — 1. Майже всі ворота були добре випрацьовані та здобуті після гарних акцій і комбінаційних заграгнь. Ці змагання були півфінальними і тепер „Тризуб" ввійшов до Філядельфійського фіналу в грах за Чашу ЗСА.

Нечисленна, в більшості італійська публіка нагороджувала оплесками добру гру змагунів обох дружин. Не зважаючи на високий вислід, гра була скора, жива і багата в гарні заграння. Воротар „Тризуба" оборонив декілька гарних стрілів.

В другій півгрі цієї зустрічі вставлено до складу „Тризуба" нового змагуна Мерейру, який своєю спокійною грою, добрим володінням м'яча і короткими подачами добре доповнив середню трійку нападу „Тризуба". Залишилася ще позиція лівого оборонця, яку треба краще обсадити, коли „Тризуб" хоче зайняти краще місце в табелі лігових гор та відіграти поважну ролю в грах за Чашу ЗСА. Це, очевидно, справа тренера В. Чиховича і менажера М. Юрчака, які досі дуже вміло вив'язуються зі своїх обов'язків.

М. С.

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — АЙРІШ-АМЕРІКЕНС ФК 1:0

Елизабет, 22-го листопада. — Ці футбольні змагання з циклу гор за аматорську Чашу ЗСА (друга рунда) виграла „Ч. Січ" з дружиною Айріш-Амерекенс, яка виступає у „Великій десятці" Шейфер Ліги, Ню Джерзі. Була це восьма перемога за порядком і друга з ряду за цю Чашу, що її здобула „Ч. Січ" в осінньому сезоні. До цього часу „Ч. Січ" не програла жадних змагань. В звітовій зустрічі „Ч. Січ" грала в слабшому складі, без В. Каздоби, який має підписану професійну аплікацію і тому не може виступати в грах за аматорську Чашу. Бракувало теж з різних причин: М. Бакуна, М. Цинайка і воротаря Лісевича, якого цим разом заступав воротар „Б" дружини „Ч. Січі" К. Гільгерс. В цій грі „січовики" несподівано мали значну перевагу і при більшому щасті та солідішому судживанні могли здобути ще вищий вислід. Вже в 5-ій хвилині заіснувала добра можливість відкрити конто воріт для „Ч. Січі", з якої перестрілив Д. Паливода. Опісля також ж помилки зробили: Л. Вільчак, Лужняк і М. Фарміга. Щойно в 36-ій хвилині з чергового наріжного викопу Лужняка, Дуда майстерно здобув головою гол, що, як пізніше показалося був одиноким в цій зустрічі. Вправді, в другій половині М. Фарміга з гарної акції І. Паливоди-Лужняка стрілив для „Ч. Січі" другого гола, одначе суддя, після цього, як вже м'яч опинився в сітці воріт господарів, відсвистав уявний „офсайд". В кінцевій фазі змагань обидві дружини доложили багато зусиль, одначе вислід так і не змінився до закінчення тієї важливої зустрічі. Завдяки цій перемозі „Ч. Січ" ввійшла до стейтового пів-фіналу з циклу гор за аматорську Чашу ЗСА.

Склад „Ч. Січі": Гільгерс, Касіяненко, Паньків, І. Паливода, Заремба, Солтівський, Дуда, В. Вільчак, М. Паливода. М. Фарміга, Лужняк, В. Вільчак, О. Фарміга.

Новаки: „Ч. Січ" — „Мейпел Крест" 3:1

ВІДБИВАНКА

„Чорноморська Січ" І — „Чорноморська Січ" ІІІ 3:0 (15:4, 15:1, 15:3)

Мейплвуд, 18-го листопада. — Друге „січове дербі" за першість Відбиванкової ліги Ню Джерзі, цим разом ІІІ і наймолодшої жіночої дружини „Ч. Січ" з безконкуренційними лідерами в показнику табелі гор, закінчилося сподіваною перемогою „Ч. Січі" І. Склад „Ч. Січі" І: Бук, Сенежак, Мельник, Гарматій, Сигіда, Сорочко, Король. Склад „Ч. Січі" ІІІ: Голинська, Напора, Ю. Тимкевич, Р. Тимкевич, Клапіщак, Маціборська, Стрижак, Потежна, Мельничук, Мазяр.

„Чорноморська Січ" ІІ — Персипені ІВКА 1:3 (4:15, 15:13, 7:15, 9:15)

Персипені, 17-го листопада. — В своєму першому виступі на виїзді за першість Відбиванкової Ліги Н. Дж. „Ч. Січ" ІІ зазнала поразки з місцевою дружиною ІВКА. Досвідчені господарки програли з молодими українками одного сета. Склад „Ч. Січі" ІІ: Паславська, З. Стебельська, Гуралечко, Д. Сигіда, Х. Коленська, М. Богацька, Х. Возняк.

БРИДЖ

Черговими першунами змагань „Дуплікейт Бриджа", що відбулися в п'ятницю 20-го листопада, вийшли: проф. Є. Федоренко — інж. А. Лапичак і інж. Я. Букачівський — І. Пеленський.

ШАХИ

„Чорноморська Січ" — Українська Централя 4½ : ½

Пассейк, 22-го листопада. — Ці товариські шахові змагання, що відбулися в Українській Централі Пассейк, виграла „Ч. Січ" у значно відмолодженому складі, в якому цим разом виступило чотирьох молодих шахістів ланки. Відплатні змагання відбудуться в наступному місяці в домі „Ч. Січі".

Вислідн змагання:

Д. Кулик („Ч. Січ" — О. Коцюба (Централя) 1:0
П. Гаврющенко („Ч. Січ") — П. Джогльо (Централя) ½:½
П. Радомський („Ч. Січ" — Шкварко (Централя) 1:0
К. Еглерт („Ч. Січ") — Лобур (Централя) 1:0
О. Падковський („Ч. Січ") — Тодорів (Централя) 1:0

О. Твардовський

— о —

„ТРИЗУБ" — „БЛУ СТАР" 2:2

Філядельфія, 29-го листопада. — Кілька разів відкладені змагання відбулися нарешті у Філядельфії, хоч господарям були суперники „Тризуба", які не мали вільної площі. За це мали вони велике щастя у цій зустрічі, бо з кількох догідних позицій здобули двох воріт (вправді одні із відсторонні, але суддя признав їх за правильні) не без вини воротаря „Тризуба", який чомусь непотрібно вибігав з воріт і давав напасникам нагоду стріляти до порожних воріт. „Тризуб" здобув ведення вже на 5-ій хвилині гри, коли Гортон добив стріл Маролі, але в чергових п'яти хвилинах „Тризуб" втратив двоє воріт, хоч безнастанно облягав ворота противника. „Тризуб" мав півтузеня певних ворітних нагод, але з них навіть не зумів вирівняти до перерви.

Друга півгра проходила із дальшою перевагою „Тризуба", але такі ж дальші невдачі напасників під воротами суперника були причиною безуспішних атак. Щойно з карного удару здобув Делін вирівнення, але вже не було після того часу на здобуття ще одних воріт та перемоги. Суперник потребував всього п'яти хвилин для здобуття двоє воріт, а „Тризубові" треба було аж 80 хвилин для осягнення такого ж успіху. Веручи в загальному, змагання належали до одних із кращих і своїми емоційними моментами могли вдоволити глядачів, яких, на жаль, було мало, бо приблизно 400. Очевидно, що здасться всім вигідністю залишитися дома при телевізії та приглядатися футбольним змаганням, але багато кориснішим для здоров'я піти на площу і на свіжому повітрі обійти декілька разів грище, приглядаючися змаганням нашої дружини. Так твердить д-р Войтович, який радить ходити на змагання, бо це приспішує обіг крови і зменшує вагу.

М. С.

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ОЛСТЕР" ФК 7:0

Карні, 29-го листопада. — Свою 9-ту перемогу сезону „Ч. Січ" здобула на виїзді в Карні з місцевим ірляндським клюбом „Олстер" в грі за першенство Прем'єр дивізії Шейфер Ліги стейту Ню Джерзі. Завдяки цій високій перемозі „Ч. Січ" збільшила своє конто в табелі гор до 12:0 точок і 30:3 відношення воріт. Українських футболістів випередили в табелі італійці з Гарфілд з рахунком 14:2 точок і 26:10 воріт, але вони відбули більше дві гри.

Як і слід було сподіватися, „Ч. Січ" добилася важливої перемоги, якої, однак легкою назвати не можна. Завзяті ірляндці чинили досить впертий опір та при кожній можливості проводили гострі контратаки, в одній з яких зазнав важкої контузії ноги оборонець „Ч. Січі" І. Паньків. Серію голів започаткував капітан дружини „Ч. Січі" М. Фарміга, який в 9-ій хвилині вмістив м'яч в сітці воріт господарів. Черговий наступ свого нападу успішно завершив Д. Паливода, здобувши в 22-ій хвилині 2:0. Вислід половини встановив М. Фарміга, стрілившн в 24-ій, 26-ій і 41-ій хвилинах трос дальших воріт. Значно швидшими і більш небезпечними виявилися ірляндці після перерви. Довший час вони були рівнорядними противниками наших футболістів і воротареві „Ч. Січі" Гільгерсові не доведося дармувати. Опанований сторож воріт „січовиків" разом із своїми оборонцями успішно ліквідували декілька небезпечних наступів нападу господарів. Щойно в кінцевій фазі зустрічі „Ч. Січ" знову перебрала ініціятиву, примусивши господарів до розпачливої оборони. Чергові два голі для „Ч. Січі" здобули: Заремба в 74-ій і Лужняк в 84-ій хвилинах гри. В загальному українська дружина своєю гарною, швидкою і продуктивною грою заслужила усіх своїх і чужих глядачів.

Склад „Ч. Січі": Гільгерс, Касіяненко, Паньків, Дуда, Заремба, І. Паливода, Л. Вільчак, М. Фарміга, Д. Паливода, Каздоба, Лужняк, О. Фарміга, М. Цинайко.

„Чорноморська Січ" (новаки) — Юньон Бойс Клаб (новаки) 2:1

Голі здобули: Процюк і Дяк. Після цієї перемоги наші наймолодші „січовики" зайняли в показнику табелі гор чолову позицію.

БРИДЖ

У чергових змаганнях „Дуплікейт бридж" минулої п'ятниці першунами вечора вийшли: д-р Д. Стахів і інж. Б. Жук.

М. Твардовський

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ЕКСТЕНШЕН" 4:6

Трентон, 6-го грудня. Після довгої серії 12 перемог за порядком, „Ч. Січ" зазнала першої в цьому сезоні поразки на виїзді в м. Трентон з клюбом „Екстеншен". Це були треті з ряду змагання „Ч. Січі" з циклу гор за аматорську Чашу ЗСА. Перебіг гри, як її вислід, мінявся в цій зустрічі нарівні з погодою, що була на зміну, ясна і хмарна, а сильний вітер приносив пушки снігу. Конто воріт відкрили господарі в 10-ій хвилині, але в 19-ій хвилині Лужняк вирівняв на 1:1. Ведення для „Ч. Січі" 2:1 здобув знову Лужняк з гарної акції нападу і цей вислід не змінився до закінчення половини. Маючи за собою сильний вітер, „січовики" розпочали швидким темпом другу половину і вже в 19-ій хвилині вони провадили 3:1 сі стрілу капітана „Ч. Січі" М. Фарміги. В 59-ій хвилині суддя видалив з гри змагуна нападу господарів і штопера „Ч. Січі" Зарембу за сутичку в підворіті гостей. Таким чином, ослаблена дефензива „Ч. Січі" втратою ще в першій половині через контузію оборонця Панькова, ще більше втратила із своєї боєздатности, що вповні використали господарі, здобувши до закінчення другої половини два голі, а з цим і цінне для себе вирівняння 3:3. В 30-хвилинній догривці трентонці на початку знову здобули ведення 4:3 в 96-ій хвилині, але в 104-ій хвилині М. Фарміга вирівняв з карного стрілу 4:4. В останніх 15-ти хвилинах догривки господарі здобули два переможні голі і остаточний вислід зустрічі 6:4. Перед закінченням зустрічі провідники „Ч. Січі" передали на руки судді формальний протест проти участи в складі „Екстеншин" Чарлса Феррута, професійного футболіста, ім'я якого, до речі, не було на присланому заздалегідь списку складу тієї дружини. „Ч. Січ" виступила до цих змагань без своїх професійних змагунів в такому складі: Гільгерс, Паньків, Касіяненко. Дуда, Заремба, Солтівський. І. Паливода, Л. Вільчак. Лужняк, М. Фарміга, В. Вільчак, М. Бакун, О. Фарміга.

„Чорноморська Січ" (новаки) — „Ленцере" ФК (новаки) 5:1

Цією високою перемогою наймолодші „січовики" закріпили свою позицію лідера дивізії новаків Шейфер Ліги з відношенням 8:2 точок. Переможні голі здобули: М. Паславський — 2, Ольшанівський, Гродецький і Потежний по одному.

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 18-го ГРУДНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Принимання чл. вкладок від 397 Відд. від год. 7-8:30 веч. в Домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. Проситься вирівняти вкладки. — Управа.

СУБОТА, 19-го ГРУДНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори 397 Відд. від год. 3-4 по пол. в домі Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. В 4-ій год. — Річні Заг. Збори з приписаним статутом порядком нарад. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглості. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Б-ва св. Юрія — 239 Відд. від год. 3:30 до 4:30 по пол. — Д-р В. Галан, гол., М. Ковальчук, секретар.

НЕДІЛЯ, 20-го ГРУДНЯ 1970 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в кл. ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Секретар.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі West Side Federal Savings, 5839 Ridge Rd. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглості. — Управа.

НЕДІЛЯ, 27-го ГРУДНЯ 1970 р.

РОССФОРД, Огайо. Річні загальні збори Б-ва св. Михаїла — 235 Відд. о год. 3-ій по пол. в УНДомі, 139 Валнут вул. Проситься чл. прибути на збори. — М. Бобер, секр.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕПАН МЕЛЬНИК, довголітній член Відд. 475 в Лакаванна, Н.Й., помер 30-го серпня 1970 р. на 58-му році життя. Покійний народився 23 травня 1912 року в Лакаванні, Н.Й. Похорон відбувся 11 вересня 1970 р. на цвинтарі Святого Хреста в Лакаванна, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Анна М. Хмелянець, секр.

АННА ЕВА НОСАЧ, довголітня членка Відд. 219, Т-ва ім. М. Грушевського в Ньюарку, Н.Дж., померла 17-го серпня 1970 р. на 71-му році життя. Покійна народилася 19 липня 1899 р. в Західній Україні, членкою УНСоюзу стала в 1941 році. Залишила у смутку мужа Івана, синів Миколу і Михайла, дочку Марію, трос внуків та брата Тому. Похорон відбувся 20 серпня 1970 р. на цвинтарі Еверґрін в Гилсайд, Н.Дж.
Вічна Її Пам'ять!
Мері Т. Юров, секр.

ВАСИЛЬ СЕМКІВ, довголітній член Відд. 301, Т-ва ім. Дм. Вітовського в Чикаґо, Ілл., помер 15 серпня 1970 р. на 55-му році життя. Покійний народився 15 квітня 1915 року в Чикаґо, Ілл., і став членом УНСоюзу в 1937 р. Залишив у смутку дружину Софію, сина Роберта В. та дочку Елизабет А. Похорон відбувся 18-го серпня 1970 р. на цвинтарі Меморі Ґарденс в Арлінґтон Гайтс, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Врублівський, секр.

МИХАЇЛ ЛЕЩИШИН, довголітній член Відд. 336, Т-ва „Сокіл" в Клівленді, Огайо, помер 29-го серпня 1970 р. на 75-ому році життя. Покійний народився в 1895 р. в селі Бунковичі, Старий Самбір, в Україні, і став членом УНСоюзу в 1915 р. Залишив у смутку дружину Антоніну, братів Йосипа, Миколу і Василя, сестру Марію та стриєчного брата Василя. Похорон відбувся 1-го вересня 1970 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Гр. Кисіль, секр.

ОСИП ПАНКО, довголітній член Відд. 85, Б-тва св. Михайла в Газлетон, Па., помер 13 серпня 1970 р. на 36-ому році життя. Покійний народився 18 березня 1934 р. в Стоктоні, пов. Люцерн, і став членом УНСоюзу в 1950 р. Залишив у смутку дружину Віолету, синів Йосипа мол. і Рандалла, дочок Леонору та Елеанору, трьох братів та сім сестер. Похорон відбувся 17 серпня 1970 р. на цвинтарі Овквуд в Куяґоґа Фоллс, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Тома Панко, секр.

МИХАЙЛО СЕНЬКІВ, довголітній член Відд. 371, Т-ва Зап. Січ, в Ньюарку, Н.Дж., помер 17 вересня 1970 р. на 84-му році життя. Покійний народився в с. Манаїв в Україні і став членом УНСоюзу в 1915 році. Залишив у смутку дружину Олену, сина Григорія і трьох внуків. Похорон відбувся 19 вересня 1970 р. на цвинтарі Гилсайд в Метачен, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Ю. Баранюк, секр.

ЮРІЙ БІЛЕЦЬКИЙ, довголітній член Відд. 487, Т-ва „Дніпро", в Ст. Пол, Мінн., помер 31 серпня 1970 р. на 78-му році життя. Покійний народився 25 березня 1892 р. с. Біла Більська в Зах. Україні, і став членом УНСоюзу в 1952 р. Залишив у смутку дружину Іванну, сина Володимира та сестру Марію. Похорон відбувся 3-го вересня 1970 на цвинтарі Воскресіння в Мендота Гайтс, Ст. Пол, Мінн.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Денисюк, секр.

АНДРІЙ СІМАК, довголітній член Відд. 124, Б-ва св. Миколая в Армрод, Па., помер 12-го вересня 1970 р. на 81-му році життя Покійний народився 20 серпня 1889 р. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1930 р. Залишив у смутку синів Івана, Михайла, Степана, Самоела-Андрія та дочок: Павлину, Олену, Анну, Катерину, Юлію і Марію. Похорон відбувся 16 вересня 1970 р. на цвинтарі св. Івана в Нортгемптон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Олександер Балла, секр.

ПАВЛО СОМЧИНСЬКИЙ, довголітній член Відд. 434 в Монтреалі, помер 13 серпня 1970 р. на 65-му році життя. Залишив у смутку дружину Марію, доньку Ольгу, синів Тому, Івана і Павла та невістку Мішелін. Похорон відбувся з собору св. Софії 15-го серпня 1970 р.
Вічна Йому Пам'ять!
Б. Мельник, секр.

ІВАН ТУРЧЕНЮК, довголітній член Відд. 434 в Монтреалі, нар. 30 липня 1899 р. в с. Товсті Роги в Україні, помер 10 вересня 1970. Залишив у смутку дружину Віру, дочок Сузанну Казанівську з ріднею, Галину Щербанюк з ріднею й Ірину та синів Тараса і Богдана з ріднею. Похорон відбувся 12 вересня 1970 р. з собору св. Софії на український цвинтар в Монтреалі.
Вічна Йому Пам'ять!
Б. Мельник, секр.

ГЕРРІ ШПАК, довголітній член Відд. 295, Б-тва св. Духа в Акроні, Огайо, помер 4 вересня 1970 р. на 84-му році життя. Покійний народився в с. Симушові, пов. Сянік, Зах. Україна в 1886 р., і став членом УНСоюзу в 1927 році. Залишив у смутку дружину Юлію, сина Йосипа, дочку Анну, чотири внуки і два правнуки та сестру Юлію в Україні. Похорон відбувся 7 вересня 1970 р. на цвинтарі Св. Хреста в Акроні, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Мотрович, секр.

ГРИГОРІЙ ФЕДАН, довголітній член Відд. 72, Т-ва ім. Ів. Франка в Тайтусвил, Па., помер 14 серпня 1970 на 89-му році життя. Покійний народився в с. Вишнів, Рогатинського повіту в Західній Україні і став членом УНСоюзу в 1920 році. Залишив у смутку синів Андрія і Йосифа та дочок Каролину і Стеллу. Похорон відбувся 17-го серпня 1970 р. на цвинтарі св. Катерини в Тайтусвил, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Каролина Курах, секр.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ! В цім році ми придбали кругло 5,000 членів. Щоб покрити виїмкові, „ювілейні" втрати й успішно закінчити цей конвенційний рік, нам треба 6,000 членів. Допоможіть до кінця року придбати ще тисячу членів.

ТАРЗАН, Ч. 6481. Тарзан мовчить про Наомі

THERE GOES OUR BEST NURSE, TARZAN! BUT I THINK NURSE NAOMI WOULD RATHER NOW BE... MRS. TARZAN!
NOBODY AT MOMBUZZI GETS MORE THAN A NICE SMILE FROM HER... NOT EVEN GENERAL YEATS!
THERE ARE A HUNDRED OFFICERS THERE WHO'D LIKE HER FOR A WIFE... SAY, I SEEM TO BE DOING ALL THE TALKING!
I PREFER TO THINK MY THOUGHTS ABOUT NURSE NAOMI, CAPTAIN WILDCAT, RATHER THAN SPEAK THEM. ANYWAY, OUR JOB NOW IS TO STOP BONGOS FROM ANNIHILATING BATUSIS!

Ось там відходить наша найкраща медсестра, Тарзане! Але думаю, що медсестра Наомі воліла би бути тепер — панею Тарзан!

Ніхто у Мамбузі не дістане від неї тепер більше, як приємну усмішку — навіть генерал Ітс.

Там є яких сто старшин, які хотіли б дістати її за дружину... гей, мені здається, що я тільки сам один говорю.

Я волію передумувати свої думки про медсестру Наомі, як висловлювати їх. На всякий випадок, нашою працею є тепер зупинити бонгів перед винищенням батузів.